

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในช่วงฤดูฝนของทุกปีจะเป็นฤดูที่มีการระบาดของโรคที่เกิดจากยุงลายสูงสุด เนื่องจากฝนที่ตกมาจะทำให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทำให้จำนวนยุงลายเพิ่มขึ้นมากกว่าช่วงอื่นๆของปี ดังนั้นโรคที่ควรเฝ้าระวังเป็นพิเศษในช่วงนี้คือโรคที่มียุงลายเป็นพาหะเช่น โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกที่แม้ว่าปัจจุบันจะมีแนวโน้มผู้ป่วยลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ยังคงวางใจไม่ได้ต้องดำเนินงานเฝ้าระวังควบคุมโรคอย่างเข้มข้นต่อไป จากข้อมูลสำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 29 พฤษภาคม 2559 มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทั่วประเทศ 18,044 ราย เสียชีวิต 15 ราย จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 5 อันดับแรกคือ กรุงเทพมหานคร ระยอง แม่ฮ่องสอน ภูเก็ตและตราด โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.4 ด้านสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกา ในปี พ.ศ.2559 นี้ มีการพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นบ้างแต่ยังไม่นับเป็นการระบาดของโรคที่รุนแรง ซึ่งในขณะนี้มียางานการพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาใน 9 จังหวัดและมี 7 จังหวัดที่ควบคุมโรคได้แล้ว ได้แก่ นนทบุรี นครราชสีมา พิษณุโลก สุโขทัย กรุงเทพมหานคร อุตรดิตถ์ และกาญจนบุรี ส่วนอีก 2 จังหวัดคือ อุตรธานี และบึงกาฬ ยังคงอยู่ในระหว่างดำเนินการเฝ้าระวังควบคุมโรคต่อไป กรมควบคุมโรคได้ประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆเพื่อดำเนินการป้องกัน ควบคุม และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในทุกพื้นที่ อาทิ หารือกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อเพิ่มทีมพ่นสารเคมีกำจัดยุงลายในทุกจังหวัดทั่วประเทศให้มีมากกว่า 17,000 ทีม และสนับสนุนโครงการ “ค่ายทหารปลอดยุงลาย” ให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในค่ายทหารและที่สาธารณะ เช่น วัด โรงเรียน เป็นต้น เพื่อไม่ให้มีแหล่งน้ำขัง ปลอดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายรวมทั้งขอ อบจ. สนับสนุนการจัดอบรมทีมพ่นสารเคมีกำจัดยุงลายในแต่ละจังหวัด ให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ กรมควบคุมโรคได้เตรียมการประสานงานกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพเพื่อสนับสนุนให้อสม. รณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายต่อเนื่อง และประสานงานกับหน่วยงานสังกัดกรมควบคุมโรคให้ดำเนินการสุ่มสำรวจลูกน้ำยุงลาย อย่างน้อย จังหวัดละ 1 พื้นที่ เดือนละ 1 ครั้ง ในพื้นที่ 6 ร. ดังนี้

1.โรงเรียน (บ้าน/ชุมชน) 2.โรงเรียน (สถานศึกษา/สถานเลี้ยงเด็กเล็ก) 3.โรงพยาบาล 4.โรงแรม/รีสอร์ท (กรมควบคุมโรค, 2559)

ปัจจุบันโรคที่มีุงกลายเป็นพาหะสามารถป้องกันได้ โดยทุกภาคส่วนต้องร่วมมือรณรงค์กำจัด ูกน้ำุงลายอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการรณรงค์ “ประชารัฐร่วมใจ พิชิตูกน้ำุงลาย 3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค” ได้แก่ 1.เก็บบ้านให้สะอาด โปร่ง โล่ง ไม่ให้มีมุมอับทึบ เป็นที่เกาะพักของุง 2.เก็บขยะ เศษ ภาชนะรอบบ้าน โดยทำต่อเนื่องสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ุง 3.เก็บน้ำสำรวจภาชนะใส่น้ำ ต้องปิดฝาให้มิดชิด ป้องกันุงลายไปวางไข่เพื่อป้องกัน 3 โรค คือ โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อุงลายรวมทั้งการกำจัดและควบคุมุงตัวแก่ เช่น การพ่นสารเคมีกำจัดุงลาย และการป้องกันไม่ใหุ้งลายกัดเช่น ทายากันุง กำจัดุงโดยใช้ไม้ขีดไฟฟ้า จุดสมุนไพรหรือยาจุดไลุ่ง หรือ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น (กรมควบคุมโรค, 2559)

จากที่มาและปัญหาข้างต้นทางคณะผู้จัดทำจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค” เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ ในการดูแลและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากโรค ไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา โรคไข้ปวดข้อุงลาย โดยการนำเสนอด้วยการใช้ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหว และเสียง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์และออกแบบสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค”
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค”
- 1.2.3 เพื่อประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค”

1.3 ขอบเขตของโครงการ/วิจัย

1.3.1 จัดทำสื่อมัลติมีเดียรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชันที่มีทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เวลาในการนำเสนอประมาณ 3.61 นาที

1.3.2 สื่อมัลติมีเดียเรื่อง “3 เก็บ 3 โรค” โดยใช้วิธีการวางโครงเรื่องเป็นหัวข้อ มีดังนี้

- 1) วิธีการ เก็บบ้าน เก็บขยะ เก็บน้ำ
- 2) การป้องกันตัวเองให้พ้นจาก โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อ

ุงลาย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้สื่อสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค”
- 1.4.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำการ์ตูนแอนิเมชันแบบสื่อประชาสัมพันธ์
- 1.4.3 ได้การ์ตูนแอนิเมชันสื่อประชาสัมพันธ์เรื่อง “3 เก็บ 3 โรค”
- 1.4.4 อาจนำไปใช้เผยแพร่สื่อมัลติมีเดียให้แก่ ครู นักเรียน นักศึกษา หมอ พยาบาล และผู้ ที่สนใจทั่วไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.5.1 สื่อมัลติมีเดียเรื่อง “3 เก็บ 3 โรค” ประกอบไปด้วย ข้อความภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง กราฟิก เสียง ฯลฯ
- 1.5.2 3 เก็บ หมายถึง เก็บบ้าน เก็บขยะและ เก็บน้ำ
- 1.5.3 3 โรค หมายถึง โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกาและ โรคไขปวดข้อยุงลาย
- 1.5.4 ผู้ใช้ หมายถึง นักเรียน นักศึกษา หมอ พยาบาล และผู้ที่สนใจทั่วไป